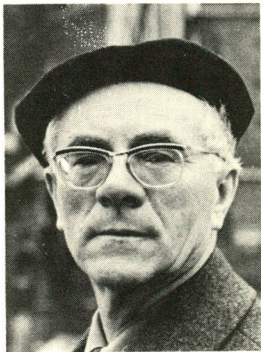

JOÏNCKHEERE, Karel, dichter en prozaschrijver, essayist, ambtenaar (Oostende 9 april 1906).

Studeerde aan het atheneum van zijn geboortestad en aan de rijksmiddelbare normaalschool te Gent, waar hij geaggregeerd leraar middelbaar onderwijs werd, afdeling Germaanse talen. Na zijn militaire dienst was hij een tijdje ambtenaar op het stadhuis te Oostende; daarna werd hij leraar, achtereenvolgens te Gembloux, Nieuwpoort en Gent. In 1945 secretaris van de minister van Binnenlandse Zaken, daarna directeur van de rijksmiddelbare school te Veurne en in 1946 in-

specteur van de openbare bibliotheken. In 1954 volgde hij Maurice Roelants op als literair adviseur van de minister van Openbaar Onderwijs, Bestuur Kunst en Letteren en in 1958 werd hij hoofd van de Dienst Kunst en Letteren. In 1964 werd hij belast met de verbreiding van de Vlaamse literatuur in het buitenland.

Sedert 1966 is hij lid van de Koninklijke Vlaamse Academie. Voor zijn gedichtenbundel Spiegel der Zee werd hem in 1947 en voor de bundel Van Zee tot Schelp in 1956 de Driejaarlijkse Staatsprijs voor Poëzie toegekend. Jonckheere bereisde Cuba, Mexico, de Verenigde Staten en Canada, Kongo, Zuid-Afrika, India, het nabije Oosten, Midden- en West-Europa. Schreef een twintigtal gedichtenbundels en een hele reeks prozawerken, bestaande uit reisverhalen, novellen, kritisch proza en essays, literair-historisch werk en bundels diverse, maar altijd boeiende teksten.

Behalve zijn betekenis als dichter en schrijver heeft Jonckheere ook een bijzondere betekenis als propagandist van onze letteren in het land zelf en in den vreemde. Als polyglot en vlot improviserend spreker heeft hij zowel in Vlaanderen en Nederland als in het buitenland de belangstelling

voor onze cultuur en literatuur weten te wekken. Zijn activiteit op het gebied van de culturele toenadering en samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland steunt op de realiteit en heeft waarschijnlijk meer resultaten opgeleverd voor wederzijds begrip dan men geneigd is aan te nemen. Al heeft Jonckheere zich nooit op het pad van het militante flamingantisme begeven, toch kan men moeilijk anders dan beamen dat cultuurdragers van zijn soort – werd hij niet herhaaldelijk met de titel „ambassadeur van de Vlaamse literatuur” bedacht? – in de strijd voor de Vlaamse zelfbewustwording van grote betekenis zijn.

Jonckheere heeft in 1958 als eerste een minister kunnen bewegen een koninklijk besluit te doen treffen, strekkend tot de oprichting van een aparte Franse en Nederlandse dienst binnen een departement; toen dit besluit was ondertekend, zei hij nuchter tot minister Collard en diens kabinetschef Julien Kuypers: „Vandaag werd een begin gemaakt met het einde van het unitaire België”.

WERKEN: *De Vlaamse letteren vandaag* (1958); - *De literatuur van de Nederlanden in de moderne tijd* (1959, met J. Brandt Corstius); - *De vogels hebben het gezien* (1968, autobiografie); - *De Vlamingen* (1969); - *Oostende verteld* (1970); - *Denkend aan de Nederlanden. Ernst en luim in de culturele eenheid Noord/Zuid* (1970).

LITERATUUR: R. Roemans en H. van Assche, *Bibliografie van Karel Jonckheere* (1967); - *Zeven over Jonckheere* (1967).

BERT DECORTE

JONCKHEERE, Alfons Theophil Marie, rechtsgeleerde